

УДК 35.075.31(477)

САМОРОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ КЕРІВНИКА ЯК ЛІДЕРА ІННОВАЦІЙ І ЗМІН В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Стародубець Вікторія
магістрант спеціальності «Менеджмент» кафедри
менеджменту організацій та управління проектами
Інженерного навчально-наукового інституту
Запорізького національного університету, Запоріжжя

Ефективність роботи організації залежить від здатності керівника створити умови, які забезпечать гармонічний розвиток кожного робітника. Для цього необхідне постійне самовдосконалення управлінської культури керівника, який є гарантом створення сприятливих умов для творчої діяльності колективу. Необхідність безперервної освіти і саморозвитку

сучасного керівника набирає обертів [1]. Саморозвиток – це самостійне набуття знань з різноманітних джерел, враховуючи інтереси та схильності конкретної людини. Як процес оволодіння знаннями він тісно пов'язаний з самовихованням і вважається його складовою частиною. Саморозвиток керівника – це процес активної боротьби з власною інтелектуальною бідністю. З одного боку, це безперервне збагачення своїх професійних знань, а з іншого – постійне оновлення і переосмислення свого власного досвіду і вилучення того, що втратило свою актуальність з часом. Програма саморозвитку керівника не може обмежуватися лише вузьким колом спеціальної літератури та обміном досвіду. Вона повинна включати удосконалення знань, ознайомлення з досягненнями науки, техніки і літератури. Тобто, розвиток особистості керівника повинен бути комплексним, включаючи різні джерела інформації та знань. Керівник зобов'язаний завжди бути в курсі останніх новацій, пов'язаних з конкретною сферою діяльності, зокрема. Досвідчене керівництво організації має знати всі тонкощі її функціонування зважаючи на динаміку вимог ринку. Відвідування різноманітних культурних, освітніх заходів і самоосвіта допоможуть підтримувати необхідний рівень професійних знань керівника [2].

Форми саморозвитку керівника: репродуктивні (практикуми, науково-практичні семінари, тренінги); репродуктивно-евристичні (науково-практичні конференції); евристичні (проблемні та проблемно-проектні семінари, ситуаційні ігри); евристично-продуктивні (фестивалі, конкурси професійної майстерності і методичних розробок); продуктивні (наукові конференції, семінари, наукові стажування, участь в роботі тимчасових науково-досліджувальних колективах, тимчасових творчих групах). Для того, щоб постійно підтримувати належний рівень конкурентоспроможності і займати найвищі позиції в конкурентній боротьбі, керівник має відповідати заданим компетенціям і володіти певними професійними якостями. Адже, справжній лідер – це еталон, професіонал своєї справи, той, за ким хочеться слідувати і в кого переймати досвід. Основні кроки до саморозвитку особистості керівника: Крок 1. Аналіз і планування. Перш ніж зайнятися саморозвитком, треба проаналізувати свої здібності/навички. Визначитися які якості подобаються, а які навпаки. Чого не вистачає та чого іще хотілося б додати? Проведений аналіз допоможе скласти план дій. На перший погляд це здається складним завданням, але треба починати з найменшого. Крок 2. «Холодний розум». Треба вміти контролювати свої емоції! Завжди викликають захоплення люди, які в найскладнішій ситуації до всього підходять з холодним розумом, а їх терпінню в конфліктній ситуації можна лише позаздрити. Але! В той самий час вони палко мотивують і запалюють свою команду на спільну перемогу. Крок 3. Отримання, фільтрація, застосування знань. На сьогоднішній день існує безліч способів отримання інформації: книги, відеопорти, аудіокниги, лекції, тренінги, семінари, ЗМІ, інтернет-ресурси, спілкування з колегами, однодумцями і т. д. Але разом з тим збільшується ризик отримання недостовірної інформації, а іноді, навіть, шкідливої. Саме тому вміти фільтрувати потік інформації є досить важливою

здібністю, особливо для успішного керівника. Для того, щоб інформація була корисною, треба навчитися правильно її сприймати. Крок 4. Ораторське мистецтво. Необхідним і важливим умінням для керівника-лідера є ораторське мистецтво. Професійний оратор повинен володіти наступними якостями: грамотна, чітка мова; вміння викладати думки; вміння тримати себе на публіці; вміння утримувати увагу публіки. Це стане в нагоді в будь-якій ситуації (сцена чи нарада, переговори чи бесіда тет-а-тет). Крок 5. Уміння працювати в команді і з командою. Для своєї команди лідер повинен бути прикладом. В свою чергу, членам команди необхідно знати, що їх розуміють, відчувають, цінують. Крок 6. Навчитися бути незамінним. Часто поняття «незамінний» плутають з приховуванням інформації. Працівнику з такою життєвою позицією не стати лідером, управлінцем. Небажання ділитися інформацією чи досвідом може зробити незамінним лише на короткий проміжок часу, оскільки рано чи пізно хтось обійде в умінні та майстерності. Крок 7. Відкинути будь-які сумніви. Досить часто лідер є уособленням впевненості і з цим неможливо не погодитися. Потрібно бути впевненим в собі і у всьому, що ви робите. Під час виступу перед великою аудиторією, від вас повинна випромінюватися впевненість, навіть якщо відчуваєтеся інакше. Особливо це стосується ситуації, коли треба визнати помилку. Удосконалюйтеся. У всіх сферах життя використовуйте правило ПІНВ – постійно і невпинно вдосконалюйтеся. Зміцнюйте здоров'я, розвивайте пам'ять, ерудицію, інтелект. Дійте: 10 заповідей успіху: 1) Візьміть відповідальність на себе. 2) Приборкайте страх. 3) Поставте мету. 4) Складіть план. 5) Дійте. 6) Контролюйте. 7) Вірте в успіх. 8) Саморозвивайтеся. 9) Створюйте стосунки і комунікації. 10) Удосконалюйтеся. Згідно сучасним тенденціям розвитку суспільства, лідерство набуває нової форми прояву і засноване на розумінні своєї місії, знанні своїх сильних і слабких сторін, а також докладання максимальних зусиль для формування та розвитку проактивної команди. Проактивні люди керуються цінностями і вміють підпорядковувати свої імпульсивні реакції. Стрімкі технологічні інновації, ринкові зміни, глобалізація економіки, розвиток електронного бізнесу сприяє появі нового типу лідера, ключовою відмінністю якого полягає в тому, що керівник постійно транслює інноваційні варіанти розвитку організації у майбутньому. Ваш головний інструмент – ви самі, і ваш стан безпосередньо визначає, на що ви здатні. Справжній керівник повинен займати позицію як формального, так і неформального лідера, який володіє здатністю прогнозувати, надихати і вести за собою команду, слідкувати за розвитком інноваційних процесів та впроваджувати їх в організацію. Креативність – здатність інтелекту створювати нове, осмислювати незвідане, і ця здатність може виявитися у будь-який момент, адже життя не лінійне, а циклічне і можна повернутися у будь-яку його очку будь-якої миті. Людина – господар свого життя, до мети веде безліч шляхів, але треба вибирати найкоротший. 20% зусиль дають 80% результатів [3]. Інноваційний лідер – це керівник нового типу, який завжди на крок попереду. Він є спеціалістом в галузі економіки, завжди готовий

працювати в умовах невизначеності та досягати поставлених цілей, працюючи над новим асортиментом продукції/послуги та бізнес-ідеями і використовувати переваги технологічних інновацій для розвитку організації. Концепція «керівник-лідер», яка передбачає поєднання формального керівництва і неформального лідерства має здійснити позитивний ефект на діяльність трудового колективу і організації в цілому. Використовувати «правило трьох»: три досягнення на день, три на тиждень, три на місяць і три на рік. Досягнення дня мають працювати на досягнення тижня, місяця і врешті на три глобальні здобутки року. Невід'ємною складовою керівника-лідера є постійний розвиток лідерських здібностей, не зупинятися на досягнутому, оскільки час не стоїть на місці і суспільство безперервно розвивається. Колектив буде цінити і поважати керівника, який буде іти в ногу з колективом і вносити свій вклад в загальний результат, працюючи над проектами.

Список літератури:

1. Воронкова В.Г. Антропологічні виміри смарт-суспільства: теоретико-концептуальний досвід / Кивлюк О.П., Андрюкайтене Регіна. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: зб.наук.пр. 2018. Вип. 73. С. 25-38.

2. Олексенко Р. І., Воронкова В.Г. Освіта як флагман прогресу людства та основа конкуретоспроможності закладів вищої освіти. Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти. Збірник науково-методичних праць. Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Випуск 24. Мелітополь, 2020. С. 202-210.

3. Стародубець В. С. Тенденции развития менеджмента промышленных предприятий в Украине. Міжнародна науково-практична конференція теорія і практика: проблеми та перспективи – 2019 : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріямполь, 9-10 трав. 2019 р. Маріямполь, 2019.